

Weet wat je zegt!

Inclusie begint bij jezelf.

PageExecutive MichaelPage PagePersonnel PageOutsourcing

1	VOORWOORD.....	4
2	INTRODUCTIE.....	6
3	(HER)KEN JE DAT?.....	8
4	VACATURE VOCABULAIRE.....	15
5	PRESENTATIE PRAAT.....	25
6	KOFFIE KLETS.....	35
7	BRONNEN.....	46

VOORWOORD

Inclusief taalgebruik blijkt in de dagelijkse praktijk nog best vaak een uitdaging te zijn. Ook ik zie veel situaties waarbij mensen worstelen met hoe ze iemand met woorden onbedoeld buitensluiten of voor het hoofd stoten. De intentie is vaak goed, maar regelmatig worden zaken onbewust onhandig geformuleerd, zoals ‘heb je een man/vrouw?’ in plaats van ‘heb je een partner?’. Ook zien en horen we bij ons werk nog vrijwel dagelijks voorbeelden die in deze veranderende maatschappij niet meer passend zijn. Denk aan de aanspreekvorm ‘beste dames en heren’ versus ‘beste mensen’.

Om inclusief taalgebruik op de werkvloer te stimuleren, publiceren we ons handboekje ‘Weet wat je zegt!’. PageGroup wil actief bijdragen aan een open, inclusieve en respectvolle (werk)cultuur. Een cultuur waarbij we ons in elkaar verplaatsen en we in communicatie, waar nodig, context schetsen. De publicatie van dit boekje draagt hopelijk bij aan deze cultuur en kan de discussie openen en bijdragen aan begrip en dus inclusie. Aangezien inclusiviteit iets persoonlijks is, zal dit handboekje altijd incompleet blijven. Zie het als gids om je bewust te laten zijn over wat je richting anderen uitstraalt, zegt en schrijft.

VOORWOORD

Ons Diversity, Equity & Inclusion (DE&I) team heeft het handboekje 'Weet wat je zegt!' met veel aandacht en plezier ontwikkeld. Graag nodigen we je uit om mee te denken over hoe we diversiteit, gelijkheid en inclusiviteit stukje bij beetje meer en beter kunnen verweven in de dagelijkse praktijk. Zowel op de werkvloer als in je privéleven.

Inclusie begint bij jezelf!

Joost Fortuin

Senior Managing Director, PageGroup

**ZULLEN WE DE
MEETING OM 08:15 UUR
BEGINNEN? IEDEREEN KAN
HIER DAN WEL ZIJN.**

**KAN HET OOK OM 08:45
UUR? IK MOET DE KINDEREN
NAAR SCHOOL BRENGEN,
DUS DAT RED IK NIET.**

**DAT IS TOCH GEEN
TAAK VOOR JOU, MAN!
KAN JE VROUW DAT NIET
GEWOON DOEN? WE ZITTEN
IN DE DRUKSTE PERIODE
VAN HET JAAR.**

Bovenstaande dialoog illustreert de ongemakkelijkheid en onhandigheid van een niet-inclusief gesprek. De aanname wordt gedaan dat de vrouw van deze persoon de kinderen wel even naar school kan brengen en dat dat geen taak is voor deze persoon; dat is stereotyperend. Daarnaast wijst de toon van het gesprek erop dat de persoon die de kinderen naar school wil brengen, zich bezwaard moet voelen omdat het nu extra belangrijk is om de meeting voor te laten gaan.

Zulke gesprekken komen vaker voor dan je misschien denkt. Ook gewoon bij jou op de werkvloer of in je eigen vriendengroep.

INTRODUCTIE

In dit handboekje benoemen we binnen drie werk-gerelateerde situaties (bij vacatureteksten, bij presentaties/besprekingen en in het informele circuit) woorden die nu vaak enigszins ongepast worden gebruikt en de alternatieven die je daarvoor kunt gebruiken. Bij PageGroup zien we deze voorbeelden vaak in de praktijk, in het bijzonder in het recruitmentcircuit, wat tevens onze expertise is. Ook hebben we uitspraken uiteengezet die (veelal) ongemerkt een vorm van micro-agressie of discriminatie kennen en beschrijven we situaties die stereotyperingen of ongemakkelijkheden illustreren. Hoe onwaarschijnlijk sommige voorbeelden ook lijken, zo gaat het soms écht.

Het ontstaan van de issues zijn veelal te herleiden naar verschillen. Verschillen in onder meer onze achtergrond, afkomst, meningen, humor en normen en waarden. Wij pleiten ervoor om de verschillen te vieren, het is niet altijd nodig om ze te benoemen.

Het doel van dit handboekje is dan ook niet om op te leggen wat er wel en niet gezegd of geschreven kan worden. De gids is ontstaan met het vertrekpunt dat diversiteit, gelijkheid en inclusiviteit, steeds belangrijker worden in de maatschappij: in de talkshows, krantenkoppen, politiek, op de werkvloer, aan de eettafel én in de kroeg.

(HER)KEN JE DAT?

(HER)KEN JE DAT?

Kun je dan helemaal niets meer zeggen in Nederland? Gaat het niet te ver met de betutteling? Bij PageGroup zijn we van mening dat je zeker nog een grap of gevatte opmerking kunt maken, maar daarbij is een aantal dingen van belang,

HOE GOED KEN JE DE PERSOON WAAR JE JE TOE RICHT?

Weet je wat iemands achtergrond is of welke beweegredenen tot een keuze hebben geleid? Onbewust kunnen je uitspraken of handelingen namelijk microagressie in de hand werken. Dat is een specifieke vorm van discriminatie waarbij je (kwetsbare of kansarme) mensen beledigt. Tekenend is dat het vaak onbedoeld is en verpakt wordt als compliment. Denk aan:

(HER)KEN JE DAT?

WAT BEHEERS
JE DE TAAL
GOED!

WAAR KOM
JE ÉCHT
VANDAAN?

HET ZAL WEL
AAN JE LOOKS
GELEGEN HEBBEN!

Door dergelijke onhandige complimenten kan diegene zich opgelaten voelen of zich zelfs verplicht voelen om een bepaalde reactie te geven.

(HER)KEN JE DAT?

WAT IS DE SAMENSTELLING VAN WELLICHT EEN GROTER GEZELSCAP?

Als je je tot een gedeelte van de groep richt, betekent het niet dat een ander jou niet horen kan. De persoon met wie je spreekt vindt de opmerking misschien niet ongepast, maar die ander die half meeluistert maar geen onderdeel is van het gesprek, kan zich wél iets aantrekken van de opmerking. Dat kan een situatie zijn als:

An illustration showing two men in the foreground, one in a teal shirt and one in an orange shirt, both with their backs to the viewer. They appear to be in conversation. In the background, a woman in a dark blue top and dark pants is walking towards them, carrying a yellow bag and holding a white envelope. The background is a light purple oval.

**DIE ZAL DE BAAN
WEL NIET KRIJGEN. OM
CARRIÈRE TE MAKEN, MOET JE
JE MOND OPENTREKKEN
EN MOET JE LATEN ZIEN
WIE JE BENT.**

**JA, MET ZO'N
SOFTE HOUDING LOOPT
IEDEREEN OVER JE HEEN
EN NEEMT NIEMAND JE
SERIEUS.**

Iemand die wat zachtardiger of stiller lijkt te zijn, maar wel de ambitie heeft om carrière te maken, kan met dergelijke opmerkingen ontmoedigd worden. Zelfs zonder onderdeel te zijn van het gesprek.

(HER)KEN JE DAT?

VUL NIET IN VOOR EEN ANDER

Mensen kunnen je verrassen met hun ideeën en ambities. Misschien wil die persoon wel heel graag iets proberen, terwijl je denkt dat die persoon dat toch te veel gedoe zal vinden. Een voorbeeld van een dialoog met iemand met een fysieke handicap:

**WE HEBBEN EEN VACATURE
OPEN STAAN VOOR EEN
INTERNATIONAL LOGISTICS
MANAGER.**

**DAT IS EEN MOOIE
FUNCTIE ZEG!
HEBBEN JULLIE AL
KANDIDATEN?**

**WE ZIJN DAAR NU MEE
BEZIG, JOUW NAAM VIEL OOK
NOG EVEN, MAAR JE MOET VEEL
REIZEN VOOR DEZE BAAN DUS
DAT IS VOOR JOU NATUURLIJK
HEEL ONHANDIG.**

(HER)KEN JE DAT?

HOE VERWOORD JE JE BOODSCHAP ZONDER DAT JE EEN ANDER KWETST, BELEDIGT, ONZEKER MAAKT OF BUITENSLUIT?

Je kunt bewust kiezen voor bepaalde bewoordingen, maar denk bijvoorbeeld ook aan het schetsen van voldoende context om ongemakkelijkheden te voorkomen.

Een voorbeeld van een gesprek tijdens de lunchpauze:

(HER)KEN JE DAT?

HEY, MAG IK VRAGEN
WAAR HEB JIJ JOUW
BLOUSE GEKOCHT? IK
HEB VOLGENDE WEEK EEN
FEESTJE EN ZO'N BLOUSE
ZOU IK DAARVOOR OOK
WEL WILLEN.

HEY, WAAR IS
JOUW BLOUSE
VAN?

VINDT DE ANDER DE
BLOUSE JUIST ERG
LEUK EN IS DIEGENE
BENIEUWD WAAR JE DIE
GEKOCHT HEBT?

VINDT DE ANDER
DE BLOUSE NIET
MOOI?

BEDOELT DE ANDER
TE WILLEN WETEN
VAN WELKE STOF DE
BLOUSE IS GEMAAKT?

BEDOELT DE ANDER
TE WILLEN WETEN
VAN WELK MERK DE
BLOUSE IS?

VACATURE VOCABULAIRE

VACATURE VOCABULAIRE - WOORDEN

**WAT JE HOORT /
LEEST**

**ALTERNATIEVE
BEWOORDING**

TOELICHTING

**WE ZOEKEN EEN
SALESTIJGER.**

**WE ZOEKEN EEN
SALES-TALENT.**

Deze bewoording is wat neutraler van toon. Bij 'tijger' voelen mannen zich vaker aangesproken.

**JE MOET JE
MANNETJE KUNNEN
STAAN.**

**JE MOET STERK IN JE
SCHOENEN STAAN.**

Onnodig gebruik van het mannelijk geslacht als beschrijving.

VACATURE VOCABULAIRE - WOORDEN

**WAT JE HOORT /
LEEST**

**ALTERNATIEVE
BEWOORDING**

TOELICHTING

**VACATURE CONCIËRGE
(M/V).**

**VACATURE CONCIËRGE
(M/V/X).**

Deelnemers die zich niet zo definiëren worden uitgesloten.

**FLEUR IS EEN
ACTRICE.**

FLEUR ACTEERT.

Wanneer je liever een genderneutrale beroepsnaam gebruikt, kun je ook gebruik maken van werkwoorden.

VACATURE VOCABULAIRE - WOORDEN

**WAT JE HOORT /
LEEST**

**ALTERNATIEVE
BEWOORDING**

TOELICHTING

**WE ZIJN OPZOEK
NAAR GEDREVEN
BRANDWEERMANNEN.**

**WE ZIJN OPZOEK
NAAR GEDREVEN
BRANDWEERKRACHTEN.**

Vermijd het gebruik
van genderspecifieke
beroepsnamen.

**BEN JE HOOG OF LAAG
OPGELEID?**

**BEN JE THEORETISCH
OF PRAKTISCH
OPGELEID?**

Aan 'hoog' en 'laag' wordt
vaak een onnodig oordeel
verbonden.

VACATURE VOCABULAIRE - WOORDEN

**WAT JE HOORT /
LEEST**

**ALTERNATIEVE
BEWOORDING**

TOELICHTING

**WE ZIJN OP ZOEK NAAR
EEN VROUWELIJKE
CHIRURG.**

**WE ZIJN OP ZOEK
NAAR EEN CHIRURG.**

Onnodig gebruik van bijvoeglijk
naamwoord 'vrouwelijk'.

**WE ZOEKEN EEN
ONDERHANDELAAR
PUR SANG.**

**WE ZOEKEN EEN
ONDERHANDELAAR IN
HART EN NIEREN.**

De herkomst van deze
bewoording refereert pure
sang naar een 'puur bloed'
ofwel ras.

VACATURE VOCABULAIRE

EN DOEN
JULLIE OOK IETS AAN
TEAMBUILDING?

WE HEBBEN ALTIJD
TOFFE TEAMUITJES EN SLUITEN
DE DAG STANDAARD AF BIJ HET
BESTE SPARERIBS RESTAURANT
VAN DE STAD, DAAR MOÉT
JE BIJ ZIJN!

OH WAT LEUK DAT
JULLIE DIT DOEN! ZIJN ER
IN HET RESTAURANT OOK HALAL
OPTIES? / HALAL GERECHTEN
OP DE KAART?

SPARERIBS
ZIJN TOCH NOOIT
HALAL?

@#!?

VACATURE VOCABULAIRE - UITSPRAKEN & SITUATIES

**WAT JE HOORT /
LEEST / ZIET**

**KENT EEN
VORM VAN**

TOELICHTING

**'VREEMD DAT JE NIET
IN DE DE&I WERKGROEP
VOOR HANDICAPS ZIT,
JE BENT JUIST DE
ERVARINGSDESKUNDIGE.'**

MICRO-AGRESSIE

Misschien wil deze persoon helemaal niet in zo'n werkgroep zitten en heeft de persoon veel moeite met het hebben van een handicap, ondanks de ervaring die de persoon op dit vlak heeft.

**'JIJ ZIT WEL GEBAKKEN,
ER ZIJN ANDERE
MENSEN DIE EEN HOGER
SALARIS BETER KUNNEN
GEBRUIKEN.'**

MICRO-AGRESSIE

Wat iemands privé situatie lijkt te zijn, zegt niets over de behoefte aan een bepaald salaris of de beloning die iemand voor het werk zou moeten krijgen.

VACATURE VOCABULAIRE - UITSPRAKEN & SITUATIES

**WAT JE HOORT /
LEEST / ZIET**

**KENT EEN
VORM VAN**

TOELICHTING

**'VANOCHTEND HAD IK
EEN GESPREK MET EEN
KANDIDAAT EN HET KAN
NIET ANDERS DAN DAT ZIJ
OP VROUWEN VALT.**

DISCRIMINATIE

Dit is een kenmerk wat niet ter zake doet en waarvan niet eens zeker is of dit waar is.

**'HET IS ZÓ ONHANDIG DAT
BIJNA IEDEREEN OP DEZE
AFDELING PART-TIME
WERKT!'**

MICRO-AGRESSIE

Hiermee voelen mensen die part-time werken zich in dit geval negatief toe aangesproken terwijl het issue niet bij een individu ligt, maar bij de samenloop van een aantal omstandigheden.

VACATURE VOCABULAIRE - UITSPRAKEN & SITUATIES

**WAT JE HOORT /
LEEST / ZIET**

**KENT EEN
VORM VAN**

TOELICHTING

**'NEE, DIE TRAINING GAAN
WE PIETER NIET LATEN
DOEN. HIJ GAAT BIJNA MET
PENSIOEN.'**

DISCRIMINATIE

Dat iemand richting de pensioenleeftijd gaat, betekent niet dat diegene zich niet meer zou willen ontwikkelen of dat je er als bedrijf niets aan hebt. Iemand die een stuk jonger is, kan evengoed binnenkort uit dienst gaan (door bijv. indienen van ontslag).

**'JE HEET ABDULRAMAN, EEN
LASTIGE NAAM HEB JE. VIND
JE HET OOK GOED ALS IK JE
GEWOON APPIE NOEM?'**

MICRO-AGRESSIE

Op deze manier neem je de identiteit van de ander niet serieus.

VACATURE VOCABULAIRE - UITSPRAKEN & SITUATIES

**WAT JE HOORT /
LEEST / ZIET**

**KENT EEN VORM
VAN**

TOELICHTING

**'WE ZIJN OP ZOEK
NAAR KRACHTEN DIE
RESULTAATGERICHT,
ASSERTIEF EN
VOLHARDEND ZIJN.'**

**MASCULIEN-
GEORIËNTEERD
TAALGEBRUIK**

Gebruik van eigenschappen die overwegend als mannelijk geïnterpreteerd zouden kunnen worden.

**'WE ZIJN OP ZOEK
NAAR KRACHTEN DIE
BETROUWBAAR ZIJN,
GRAAG SAMENWERKEN
EN ZICH ONDERSTEUNEND
OPSTELLEN.'**

**FEMINIEN-GEORIËNTEERD
TAALGEBRUIK**

Gebruik van eigenschappen die overwegend als vrouwelijk geïnterpreteerd zouden kunnen worden.

PRESENTATIE PRAAT

PRESENTATIE PRAAT - WOORDEN

**WAT JE HOORT /
LEEST**

**OKE JONGENS,
WE GAAN VERDER....**

**WE GEVEN
GEMARGINALISEERDE
MENSEN EEN
STEM / GEZICHT.**

**ALTERNATIEVE
BEWOORDING**

**OKE MENSEN,
WE GAAN VERDER...**

**WE GEVEN
GEMARGINALISEERDE
MENSEN EEN PODIUM.**

TOELICHTING

Deelnemers die zich niet zo definiëren worden uitgesloten.

Mensen hebben al een stem en gezicht, die moet alleen gehoord en gezien worden.

PRESENTATIE PRAAT - WOORDEN

**WAT JE HOORT /
LEEST**

**ALTERNATIEVE
BEWOORDING**

TOELICHTING

**WE VERWACHTEN VAN
ELKE DEELNEMER DAT HIJ
/ ZIJ ACTIEF MEEDOET
MET DE TRAINING.**

**ALS JE MEEDOET
AAN DEZE TRAINING
VERWACHTEN WE DAT JE
ACTIEF MEEDOET.**

Vermijd de derde persoon en spreek je publiek direct aan.

**IN TOTAAL ZIJN ER 50
MAN KOMEN OPDAGEN
VOOR DE WEBINAR.**

**IN TOTAAL ZIJN ER 50
PERSONEN KOMEN
OPDAGEN VOOR DE
WEBINAR.**

Gebruik van mannelijk geslacht als generieke beschrijving is onnodig.

PRESENTATIE PRAAT - WOORDEN

WAT JE HOORT / LEEST

**IK BEN STEVEN, EEN
ECHTE DINOSAURUS
BINNEN DE
ORGANISATIE.**

**KLAAS EN ZIJN TEAM
HEBBEN EEN MOOI
RESULTAAT BEREIKT.**

ALTERNATIEVE BEWOORDING

**IK BEN STEVEN
EN WERK HIER
AL 26 JAAR**

**KLAAS EN HET TEAM
HEBBEN EEN MOOI
RESULTAAT BEREIKT.**

TOELICHTING

Dinosaurus klinkt een beetje stoffig en sloom. Geef geen onnodig 'commentaar' op jezelf, zo bagatelliseer je je positie.

Vervang bezittelijke voornaamwoorden met lidwoorden om hij/ zij te voorkomen.

PRESENTATIE PRAAT - WOORDEN

WAT JE HOORT / LEEST

**MAG IK AAN U
VOORSTELLEN ONZE
VROUWELIJKE CEO,
MEVROUW JANSSEN.**

**COLLEGA DAMODAN
ROSHAR ZAL VERDER
INGAAN OP X TIJDENS
DEZE MEETING. HIJ
SPREEKT GEWOON
NEDERLANDS, HOOR.**

ALTERNATIEVE BEWOORDING

**MAG IK AAN U
VOORSTELLEN DE CEO,
MEVROUW JANSSEN.**

**COLLEGA DAMODAN
ROSHAR ZAL VERDER
INGAAN OP X TIJDENS
DEZE MEETING.**

TOELICHTING

Vervang bezittelijke
voornaamwoorden met een
lidwoord. De toevoeging
“vrouwelijk” is niet relevant.

Op basis van naam wordt
hier de aanname gedaan dat
de persoon geen Nederlands
spreekt.

PRESENTATIE PRAAT - UITSPRAKEN & SITUATIES

**WAT JE HOORT /
LEEST / ZIET**

**KENT EEN
VORM VAN**

TOELICHTING

**IK HOEF JULLIE NIET UIT
TE LEGGEN HOE HET ZIT.**

GENERALISATIE

Dit soort uitspraken suggereren dat er een universele norm heerst, waardoor er bij voorbaat spanning ontstaat als iemand een eigen (afwijkende) mening uit.

**HIER KOMT RENÉ, GEEF
HEM EEN APPLAUS!**

MICRO-AGRESSIE

René is in deze situatie een vrouw. Bij unisex namen is het extra slim om je goed voor te bereiden als je iemand moet aankondigen.

PRESENTATIE PRAAT - UITSPRAKEN & SITUATIES

WAT JE HOORT / LEEST / ZIET	KENT EEN VORM VAN	TOELICHTING
FIJN ALS ELKE MANAGER ZIJN TEAM INDEELT IN EEN BREAKOUT SESSIE.	DISCRIMINATIE	Door 'zijn' te koppelen aan manager, ga je ervanuit dat managers meestal man zijn. Vervang bezittelijke voornaamwoorden met lidwoorden om hij/ zij te voorkomen; in dit geval 'het team'.
WAT ZIE JIJ ER VOOR EEN HOOGLERAAR JONG EN HIP UIT!	MICRO-AGRESSIE	Iemand wordt onbedoeld op zijn uiterlijk beoordeeld en daarmee minder serieus genomen.

PRESENTATIE PRAAT - UITSPRAKEN & SITUATIES

WAT JE HOORT / LEEST / ZIET	KENT EEN VORM VAN	TOELICHTING
DE TECHNIEK WERKT WEER NIET MEE. WELKE HANDIGE MAN KAN GAUW HELPEN?	MICRO-AGRESSIE	Dit suggereert dat alleen mannen handig zijn met techniek, dat is stereotyperend.
DUITSERS ZIJN TOCH ALTIJD OP TIJD? WE ZITTEN AL 10 MINUTEN TE WACHTEN!	MICRO-AGRESSIE	Dit is generalisatie, een stereotype beeld dat in dit geval voor alle Duitsers zou gelden.

PRESENTATIE PRAAT - UITSPRAKEN & SITUATIES

WAT JE HOORT / LEEST / ZIET	KENT EEN VORM VAN	TOELICHTING
JULLIE ZIJN IN HET ZUIDEN NATUURLIJK NIET GEWEND OM 'S MIDDAGS TE WERKEN. WE ZULLEN DE PRESENTATIE MET AANSLUITENDE LUNCH WEL VERPLAATSEN.	MICRO-AGRESSIE	Dit is generalisatie, een stereotype beeld dat in dit geval voor alle zuid-Europeanen zou gelden.
WELKE RUIMTE ZOEK JE PRECIES? JE ZIET ER NIET UIT ALSOF JE HIER VAKER KOMT.	DISCRIMINATIE	Aanname dat iemand niet op deze locatie hoort te zijn omdat hij/zij er misschien anders uit ziet dan de meeste mensen op die locatie.

PRESENTATIE PRAAT

GRAAG WIL IK
MET JULLIE TOASTEN
OP DEZE PRACHTIGE
JAARCIJFERS.

* BRENGT
TOAST UIT *

OH ANNA,
JIJ HEBT APPELSAP...
MOET JE ONS BIJ DIT HEUGELIJKE
MOMENT SOMS NÓG IETS LEUKS
VERTELLEN...?

HUH, IK BEN
HELEMAAL NIET
ZWANGER? IK HOUD
GEWOON NIET VAN
ALCOHOL..

KOFFIE KLETS

WAT JE HOORT / LEEST	ALTERNATIEVE BEWOORDING	TOELICHTING
HEB JE EEN MAN/VROUW?	HEB JE EEN PARTNER?	Hiermee plaats je iemand in bepaald hokje 'geaardheid', terwijl je hierover mogelijk niets weet.
HIJ IS NIET-HETERO.	HIJ IS HOMOSEKSUEEL / BI-SEKSUEEL / ASEKSUEEL /	Het is niet nodig om te benoemen wat iemand niet is. Het is positiever om te vertellen wat iemand wel is.

WAT JE HOORT / LEEST	ALTERNATIEVE BEWOORDING	TOELICHTING
ZIJ ZIJN NET VADER EN MOEDER GEWORDEN.	ZIJ ZIJN NET OUDERS GEWORDEN.	Vader en moeder geven een geslacht aan, terwijl ouders neutraal is.
DAT ZIJN INHEEMSE GEBRUIKEN.	DAT ZIJN TRADITIONELE GEBRUIKEN.	(Neo)koloniale term.

**WAT JE HOORT /
LEEST**

**ALTERNATIEVE
BEWOORDING**

TOELICHTING

SASCHA IS FRIEZIN

**SASCHA KOMT UIT
FRIESLAND**

Oude woord is niet zozeer onwenselijk, maar het is beter om een genderneutrale verwijzing te gebruiken.

**ZIJ ZIJN
TOPVROUWEN.**

**ZIJ ZIJN VROUWEN
AAN DE TOP.**

Het gaat om een plek op de arbeidsmarkt. Een vrouw die geen toppositie heeft maar bijvoorbeeld caissière is, kan ook een topvrouw zijn.

**WAT JE HOORT /
LEEST**

**ALTERNATIEVE
BEWOORDING**

TOELICHTING

**IK HAAL VOOR IEDEREEN
WEL EEN BIERTJE.**

**K HAAL VOOR IEDEREEN
WEL EEN DRANKJE, WAAR
HEBBEN JULLIE ZIN IN?**

Doe geen aannames over wat iemand wil drinken, maar heb respect voor iemand die geen alcohol wil, kan of mag nuttigen.

**MIJN TANTE LIJDT
AAN REUMA.**

**MIJN TANTE
HEEFT REUMA.**

Bij aandoeningen wordt gebruik gemaakt van het woord 'heeft' en niet 'lijdt aan' of 'strijdt tegen'.

KOFFIE KLETS - UITSPRAKEN & SITUATIES

WAT JE HOORT / LEEST / ZIET	KENT EEN VORM VAN	TOELICHTING
'JIJ HEBT ECHT VEEL ENERGIE VOOR JOUW LEEFTIJD!'	MICRO-AGRESSIE	De aanname dat iemand op een bepaalde leeftijd geen energie meer zou hebben, kan beledigend overkomen.
'LAAT SOPHIE ANDERS HET PROJECT AAN DE CEO PRESENTEREN, HIJ VINDT HAAR WEL LEUK.'	MICRO-AGRESSIE	Dit is een seksistische opmerking.

KOFFIE KLETS - UITSPRAKEN & SITUATIES

WAT JE HOORT / LEEST / ZIET	KENT EEN VORM VAN	TOELICHTING
'IS ZE WEER ZWANGER?'	MICRO-AGRESSIE	Dit is een seksistische opmerking.
'VAN HEM ZOU JE OOK NIET ZEGGEN DAT HIJ HOMOSEKSUEEL WAS, DAT HAD IK NIET GEDACHT'	DISCRIMINATIE	Dit doet niet ter zake en lijkt een bepaald oordeel te bevatten.

KOFFIE KLETS - UITSPRAKEN & SITUATIES

**WAT JE HOORT /
LEEST / ZIET**

**'IK HEB EEN HELE LEUKE
VRIENDIN VAN WIE IK DENK
DAT ZE HELEMAAL BIJ JE
PAST, KIJK EENS NAAR DEZE
FOTO. ZAL IK EEN BLIND DATE
VOOR JULLIE REGELEN?'**

**'IK MOET NU ECHT WEG OM DE
KINDEREN OP TE HALEN, MAAR
JIJ KAN WEL EVEN BLIJVEN
OM HET AF TE MAKEN, HÈ?'**

**KENT EEN
VORM VAN**

MICRO-AGRESSIE

MICRO-AGRESSIE

TOELICHTING

Je dringt iets op aan een ander. Mogelijk is deze persoon hier helemaal niet aan toe of geïnteresseerd en voelt deze persoon zich opgejaagd door wat er volgens een sociale norm 'zou moeten'.

Dat iemand geen kinderen heeft of meer tijd heeft, zegt nog niet dat diegene in dit geval niets anders te doen heeft en dus kan blijven werken.

KOFFIE KLETS - UITSPRAKEN & SITUATIES

WAT JE HOORT / LEEST / ZIET	KENT EEN VORM VAN	TOELICHTING
'JE PRAAT WEL ERG PLAT VOOR IEMAND UIT DIE CHIQUE WIJK.'	MICRO-AGRESSIE	De opmerking bevat een vooroordeel / aanname over hoe iemand zich gedraagt of zou moeten gedragen.
'VOOR EEN CREATIEVELING BEN JE WEL GESTRUCTUREERD.'	DISCRIMINATIE	De opmerking bevat een vooroordeel / aanname over hoe iemand zich gedraagt of zou moeten gedragen.

**VECHT- EN
CONTACTSPORTEN ZIJN
ECHT VOOR MANNEN,
VROUWEN ZIJN HIERVOOR
VEEL TE KLEINZERIG. LAAT
HEN MAAR GEWOON MET
EEN JURKJE RONDLOPEN,
OOK VEEL LEUKER OM
NAAR TE KIJKEN!**

KOFFIE KLETS

BRONNEN

BRONNEN

Diversity, Equity & Inclusion teams van PageGroup

H. (2020, 21 juli). Inclusief en genderneutraal taalgebruik - Mevrouw Alfabet | Tekstschrijver. Mevrouw Alfabet. Geraadpleegd op 14 juni 2022, van <https://mevrouwalfabet.nl/inclusief-genderneutraal-schrijven/>

Scharnitzky, P. (z.d.). Inclusion in organisations: from posture to practice. Geraadpleegd op 4 juni 2022, van <https://www.justdifferent.eu/wp-content/uploads/2021/07/Inclusion-in-Organisations-from-Posture-to-Practice.pdf>

Orange Otters verandercommunicatie. (2021, 2 december). Inclusief taalgebruik in organisaties. Hoe pakt Zalando het aan? Orange Otters.nl. Geraadpleegd op 14 juni 2022, van <https://www.orangeotters.nl/blog/inclusief-taalgebruik-bij-organisaties/>

BRONNEN

Verkerk, A. (2020, 15 oktober). Inclusief en genderneutraal schrijven: zo doe je dat! Bureau Lekkerbek. Geraadpleegd op 14 juni 2022, van

<https://www.bureaulekkerbek.nl/blog/inclusief-en-genderneutraal-schrijven-zo-doe-je-dat/>

K. (2022, 3 februari). Leeftijd, opleiding, inkomen. JaJa. Geraadpleegd op 14 juni 2022, van

<https://jaja.be/nl/dossier-inclusief-taalgebruik/leeftijd-opleiding-inkomen/>

Inclusieve taal (z.d.). Suzan Steeman. Geraadpleegd op 14 juni 2022, van

https://www.ser.nl/-/media/ser/bestand/2022/Presentatie_WomenInc

Handreiking waarden voor een nieuwe taal (z.d.). Mounir Samuel. Geraadpleegd op 14 juni 2022, van <https://vnpf.nl/media/files/20210310-waardenvoortaaldigidef.pdf>

Inclusief werven begint bij inclusieve vacatureteksten schrijven. (z.d.). Hellopublic.

Geraadpleegd op 14 juni 2022, van

<https://www.hellopublic.nl/blog/inclusieve-vacatureteksten-schrijven>

A decorative graphic consisting of two concentric light blue circles. Several colored dots are placed on the outer circle: a grey dot at the top-left, a dark blue dot at the top-right, a purple dot at the bottom-right, a red dot at the bottom, and a black dot at the bottom-left. Additionally, there are larger colored circles (red, teal, orange, black) partially visible at the corners of the page.

PageExecutive

MichaelPage

PagePersonnel

PageOutsourcing

Part of
PageGroup